

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

สาระสำคัญในบทนี้เป็นการสรุปผลการศึกษาค้นคว้า เรื่องการจัดการศึกษามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการอำนวยการโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 ซึ่งผู้วิจัยได้เสนอเรียงลำดับดังนี้คือ วัตถุประสงค์ของการวิจัย สมมติฐาน วิธีดำเนินการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผล การอภิปรายผลและข้อเสนอแนะตามลำดับ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการอำนวยการโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยคณะกรรมการอำนวยการโรงเรียน พุทธศักราช 2532
2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการอำนวยการโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราชเขต 1 ระหว่างคณะกรรมการอำนวยการโรงเรียนเอกชนที่มีเพศ ระดับการศึกษาและสถานภาพตามองค์ประกอบของของคณะกรรมการอำนวยการโรงเรียนเอกชนต่างกัน

สมมติฐานการวิจัย

1. คณะกรรมการอำนวยการโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ในเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 มีระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอยู่ในระดับน้อย
2. การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการอำนวยการโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 ที่มีเพศ ระดับการศึกษาและสถานภาพตามองค์ประกอบของของคณะกรรมการอำนวยการโรงเรียนเอกชนต่างกัน มีส่วนร่วมแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามซึ่งประชากรเป็นคณะกรรมการอำนวยการ โรงเรียนเอกชน ระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครศรีธรรมราช เขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 จำนวน 46 โรงเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 55 ข้อ ถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการอำนวยการ โรงเรียนเอกชน ระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครศรีธรรมราช เขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 ภายใต้อุปกรณ์ประกอบ 6 ด้าน คือ ด้านการกำหนดนโยบายและแผน ด้านการบริหารงบประมาณและปัจจัยสนับสนุน ด้านการพัฒนาวิชาการ ด้านการจัดกิจกรรมนักเรียน ด้านการประชาสัมพันธ์และเครือข่ายและด้านการรับทราบและการติดตามผลการดำเนินงาน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ขอความอนุเคราะห์จากคณะกรรมการอำนวยการ โรงเรียนเอกชน ระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครศรีธรรมราช เขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 จำนวน 46 โรงเรียน โดยจัดทำเป็นหนังสือขอความอนุเคราะห์ถูกต้องตามขั้นตอน แล้วส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างและผู้วิจัยไปเก็บแบบสอบถามด้วยตนเอง หลังจากส่งไปแล้ว 1 สัปดาห์ ได้รับความร่วมมือด้วยดี ได้แบบสอบถามกลับมาจำนวน 108 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเกี่ยวกับสถิติวิจัยทางสังคมศาสตร์ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการหาค่าร้อยละ
2. ข้อมูลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการอำนวยการ โรงเรียนเอกชน ระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครศรีธรรมราช เขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
3. ข้อมูลเกี่ยวกับการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการอำนวยการ โรงเรียนเอกชน ระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษา

เอกชน จังหวัดนครศรีธรรมราช เขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 จำแนกตามเพศ ระดับ การศึกษาและสถานภาพตามองค์ประกอบของของคณะกรรมการอำนวยการโรงเรียนเอกชน วิเคราะห์โดยการหาค่า t -test

สรุปผลการวิจัย

ในการศึกษาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการอำนวยการโรงเรียน เอกชนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 สามารถนำ ผลของการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปได้ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการอำนวยการโรงเรียนเอกชน ระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน เขตพื้นที่การศึกษ นครศรีธรรมราช เขต 1 โดยรวม ($\bar{x} = 3.40$) อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีด้านการกำหนดนโยบายและแผน มีค่าสูงสุด ($\bar{x} = 3.59$) อยู่ในระดับมากและด้านการบริหาร งบประมาณและปัจจัยสนับสนุน มีค่าต่ำสุด ($\bar{x} = 3.21$) อยู่ในระดับปานกลาง

2. ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการอำนวยการโรงเรียนเอกชน ระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ในเขตพื้นที่การศึกษ นครศรีธรรมราช เขต 1 ที่มีความแตกต่างกันทางเพศโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

3. ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการอำนวยการโรงเรียนเอกชน ระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ในเขตพื้นที่การศึกษ นครศรีธรรมราช เขต 1 ที่มีความแตกต่างกันทางด้านระดับการศึกษาโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

4. ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการอำนวยการโรงเรียนเอกชน ระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ในเขตพื้นที่การศึกษ นครศรีธรรมราช เขต 1 ที่มีความแตกต่างกันทางสถานภาพตามองค์ประกอบของคณะกรรมการ อำนวยการโรงเรียนเอกชน โดยรวมและด้านการกำหนดนโยบายและแผน ด้านการพัฒนาวิชาการ และด้านการจัดกิจกรรมนักเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้ที่ทำหน้าที่ บริหารโรงเรียนหรือครูมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษามากกว่าผู้แทนชุมชน/ผู้ปกครองอื่นๆ

การอภิปรายผลการวิจัย

จากการสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการอำนวยการโรงเรียนเอกชน ระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ในเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 มีประเด็นที่จะนำมาอภิปรายดังต่อไปนี้

1. การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการอำนวยการโรงเรียนเอกชน ระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน เขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.40 ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ แต่ไปสอดคล้องกับงานวิจัยของเชียร ศรีเรือง ที่พบว่าการมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาชนบทที่เป็นจริงของศึกษานิเทศก์อำเภอ โดยรวมและรายองค์ประกอบอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะนโยบายการกำหนดนโยบายและแผนการบริหารงบประมาณและปัจจัยสนับสนุน การพัฒนาวิชาการ การจัดกิจกรรมนักเรียน การประสานสัมพันธ์และเครือข่าย และการรับทราบ และติดตามผลการดำเนินงานของคณะกรรมการอำนวยการโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษา มิได้ ดำเนินตามบทบาทของตนเอง ทั้งๆ ที่ทางสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนด บทบาทหน้าที่และให้แนวทางในการปฏิบัติงานไว้อย่างชัดเจน โดยได้จัดทำเป็นคู่มือให้โรงเรียนใน สังกัดได้ศึกษาและทำความเข้าใจในบทบาทและหน้าที่ของคณะกรรมการอำนวยการโรงเรียน หรือ อาจจะเป็นเพราะว่าผู้บริหารยังไม่ได้ทำความเข้าใจหรือชี้แจงให้คณะกรรมการอำนวยการโรงเรียน ได้รู้บทบาทของตนเอง อีกประการหนึ่งน่าจะเป็นเพราะว่าคณะกรรมการที่ได้มาจากผู้แทน ผู้ปกครอง ผู้แทนองค์การชุมชน ไม่กล้าที่จะสะท้อนสภาพปัญหาและความต้องการในการพัฒนา องค์การอย่างแท้จริง อาจจะเป็นเนื่องจากความเกรงใจก็ได้

แต่เป็นที่น่าสังเกตว่า ด้านการกำหนดนโยบายและแผน และด้านการรับทราบ และร่วมติดตามผลการดำเนินงาน ระดับการปฏิบัติที่อยู่ในระดับมาก จึงน่าจะเป็นประโยชน์ใน ด้านการพัฒนาการศึกษาอย่างยิ่งถ้าหากทางสถานศึกษาเปิดโอกาสให้คณะกรรมการอำนวยการ โรงเรียนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอย่างจริงจัง โดยให้มีส่วนร่วมในทุกด้านไม่ว่าจะเป็นด้าน การงบประมาณและปัจจัยสนับสนุน ด้านพัฒนาวิชาการ ด้านการจัดกิจกรรมและการประชาสัมพันธ์ เครือข่าย

2. ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการอำนวยการโรงเรียนเอกชน ระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน เขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 ที่มีความแตกต่างกันด้านเพศ โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันและ ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ แต่ไปสอดคล้องกับผลการวิจัยของสมบุรณ์ แก้วขาว (2539 : 69) ซึ่งได้ศึกษาเกี่ยวกับการปฏิบัติงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของ โรงเรียนพะตง

ประธานคิริวัฒน์ อำเภอกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ ตามที่คณะของครูอาจารย์ในโรงเรียนพะตง ประธานคิริวัฒน์ที่มีเพศต่างกัน ผลการวิจัยพบว่าการปฏิบัติงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียน กับชุมชนของ โรงเรียนพะตงประธานคิริวัฒน์ ตามที่คณะของครูอาจารย์ใน โรงเรียนที่มีเพศต่างกัน ไม่แตกต่างกัน

ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้น่าจะเป็นเพราะว่าในสังคมยุคปัจจุบันสังคมเปิดโอกาสให้เพศหญิงและเพศชายเท่าเทียมกัน เพศจึงไม่เป็นอุปสรรคใดๆ ในการปฏิบัติงาน จึงน่าจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งหากโรงเรียนได้ส่งเสริมให้คณะกรรมการอำนวยการโรงเรียนไม่ว่าจะเป็นเพศชายหรือหญิง เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน

3. ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการอำนวยการ โรงเรียนเอกชน ระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน เขตพื้นที่การศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 ที่มีความแตกต่างกันด้านระดับการศึกษา โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ แต่สอดคล้องกับงานวิจัยของประสงค์ เทพศิริ (2531 : บทคัดย่อ) ซึ่งทำการวิจัยเรื่องปัญหาการนิเทศการสอนภายใน โรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน ระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากำแพงเพชร ผลการวิจัยพบว่าผู้บริหารที่มีระดับ การศึกษาต่างกัน มีปัญหาการนิเทศภายในไม่แตกต่างกัน

ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้น่าจะเป็นเพราะว่าคณะกรรมการอำนวยการโรงเรียนเอกชนที่มีความแตกต่างด้านระดับการศึกษา เป็นผู้ที่มีโอกาสได้ศึกษาหาความรู้จากสื่อต่างๆ ที่มีอย่าง หลากหลายในยุคปัจจุบัน เช่น โทรทัศน์ การศึกษาจากเอกสาร วารสารต่างๆ ทำให้คณะกรรมการ อำนวยการโรงเรียนเอกชนสามารถได้รับรู้และให้ความร่วมมือในการพัฒนาการศึกษาให้มีคุณภาพ และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นไป

น่าจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับผู้บริหารการศึกษาที่จะดึงศักยภาพของ คณะกรรมการอำนวยการ โรงเรียนเอกชน และควรมีการสร้างเครือข่ายให้มากขึ้น ควรจัดกลุ่ม เครือข่ายทั้งในและนอกโรงเรียนและควรมีการประชาสัมพันธ์อย่างกว้างขวาง เพื่อให้ผู้มีส่วน เกี่ยวข้องได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

4. ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการอำนวยการ โรงเรียนเอกชน ระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน เขตพื้นที่การศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 ที่มีความแตกต่างกันด้านสถานภาพตามองค์ประกอบของคณะกรรมการ อำนวยการโรงเรียนเอกชน โดยรวมและ ด้านการกำหนดนโยบายและแผน ด้านการพัฒนาวิชาการ และด้านการจัดกิจกรรมนักเรียนพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้อง

กับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และพบว่าผู้ที่ทำหน้าที่บริหาร โรงเรียนหรือครูมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา มากกว่าผู้แทนชุมชน/ผู้ปกครอง/อื่นๆ

ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้น่าจะเป็นเพราะว่าผู้บริหาร โรงเรียนหรือครูมีส่วนโดยตรงในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียน ไม่ว่าจะเป็นด้านการกำหนดนโยบายและแผน ด้านการพัฒนาวิชาการ และด้านการจัดกิจกรรมนักเรียน จึงทำให้ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา มากกว่าผู้แทนชุมชน/ผู้ปกครอง/อื่นๆ ดังที่พิสิฐ พิชยานนท์ (2530 : 21) แต่ละคนหากมีความสามารถ ความฉลาด เจตคติหรือสิ่งแวดล้อมรอบตัวแตกต่างกันไม่ว่าจะมากหรือน้อยจะทำให้มนุษย์มีความคิดเห็นแตกต่างออกไป ดังนั้นผู้บริหารและครูซึ่งเป็นผู้สัมผัสกับการจัดการศึกษา โดยตรงย่อมมีส่วนร่วมมากกว่า

จากผลการวิจัยผู้บริหารสามารถนำไปปรับปรุงพัฒนาการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นไป

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลการวิจัยไปใช้

จากการศึกษาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการอำนวยการ โรงเรียนเอกชน ระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน เขตพื้นที่การศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้การส่งเสริมสนับสนุนให้คณะกรรมการอำนวยการ โรงเรียนเอกชน ระดับประถมศึกษา รู้เข้าใจบทบาทของตนเอง โดยการประชุมชี้แจงหรือให้ศึกษา เอกสาร เพื่อส่งผลกระทบต่อการยกระดับ โรงเรียนให้มีคุณภาพที่สูงขึ้น
2. ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการประชาสัมพันธ์กิจกรรมของโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง และกระทำในหลากหลายวิธีการ
3. ควรมีการกำกับ นิเทศติดตามและประเมินผลงานอย่างต่อเนื่องอันจะส่งผลให้บุคลากรผู้รับผิดชอบมีความตื่นตัวในการปฏิบัติงาน
4. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรจัดประชุม อบรม สัมมนาคณะกรรมการอำนวยการ โรงเรียนเอกชน ระดับประถมศึกษา เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถและทักษะต่างๆ เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ซึ่งจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการพัฒนาการศึกษา
5. ผู้บริหารควรมีการกระตุ้นให้คณะกรรมการอำนวยการ โรงเรียนเอกชน ระดับประถมศึกษา เห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ทั้งนี้เพื่อเป็นการสร้างขวัญ และกำลังใจในการให้ความร่วมมือพัฒนาการศึกษาต่อไป

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการวิจัยเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการ
อำนวยการโรงเรียนเอกชนในเขตการศึกษาอื่น
2. ควรศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของ
คณะกรรมการอำนวยการโรงเรียนเอกชน
3. ควรศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการอำนวยการ
โรงเรียนเอกชนที่ส่งผลต่อการพัฒนาการศึกษา